

Sygn. akt IX GC 69/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Boratyński

Protokolant: p.o. protokolanta Klaudia Rogalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 sierpnia 2018 r. sprawy

z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w S.

przeciwko Fabryce (...) Spółce Akcyjnej w M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Fabryki (...) Spółki Akcyjnej w M. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę:

1. 94.821,73 zł. (dziewięćdziesiąt cztery tysiące osiemset dwadzieścia jeden złotych siedemdziesiąt trzy grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 19 września 2017 r. do dnia zapłaty;
2. 29.629,87 zł. (dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset dwadzieścia dziewięć złotych osiemdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 19 września 2017 r. do dnia zapłaty;
3. 19.431 zł. (dziewiętnaście tysięcy czterysta trzydzieści jeden złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 9 października 2017 r. do dnia zapłaty;
4. 52.569,33 zł. (pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści trzy grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 9 października 2017 r. do dnia zapłaty;
5. 635,42 zł. (sześćset trzydzieści pięć złotych czterdzieści dwa grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 19 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;
6. 477,77 zł. (czterysta siedemdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt siedem groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Fabryki (...) Spółki Akcyjnej w M. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 15 296 zł. (piętnaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt IX Gc 69/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 grudnia 2017 r. (k. 3 i nast.) strona powodowa (...) Spółka Akcyjna w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego Fabryki (...) Spółki Akcyjnej w M. kwoty:

- 196 451 , 93 zł. tytułem należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od poszczególnych kwot składających się na należność główną i za okresy szczegółowo oznaczone w pozwie na k. 3 ;

- 635 , 42 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek w zapłacie należności z faktur wymienionych w nocie odsetkowej nr 17/35 z dnia 10 stycznia 2017 r. wyliczonych za okres od dnia wymagalności należności wynikających z faktur wskazanych w nocie do dnia faktycznej zapłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;

- 477,77 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek w zapłacie należności z faktur wymienionych w nocie odsetkowej nr 17/72 z dnia 20 kwietnia 2017 r. wyliczonych za okres od dnia wymagalności należności wynikających z faktur wskazanych w nocie do dnia faktycznej zapłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty ;

oraz kosztami postępowania . Przedmiotowy pozew zawierał wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym .

Jako uzasadnienie pozwu wskazano ,że pozwany zakupił w przedsiębiorstwie powoda towary w postaci stali .Sprzedaż została udokumentowana fakturami VAT nr (S) FS- (...) , (S) FS- (...) , (S) FS- (...) , (S) FS- (...). W fakturach oznaczono termin , miejsce i sposób świadczenia pozwanego . Pomimo przyjęcia faktur przez pozwanego , odbioru towaru pozwany dotąd nie uregulował kwoty za pobrany towar w wysokości 196 451 , 93 zł. Wskazano ponadto ,że przedmiotowym pozwem powód dochodzi od pozwanego skapitalizowanych odsetek w kwotach 635, 42 i 477,77 zł. za opóźnienie w płatnościach należności z szeregu faktur opisanych w przesłanych pozwanemu notach odsetkowych nr 17/35 z dnia 10 stycznia 2017 r. i 17/72 z dnia 20 kwietnia 2017 r. , których pozwany pomimo wezwania notami odsetkowymi nie zapłacił . Właściwość miejscową Sądu Okręgowego w Lubinie strona powodowa uzasadniła przepisem art. 34 kpc , 43 kpc w zw. z art. 454 kc .

Nakazem zapłaty z dnia 10 stycznia 2018 r. wydanym w postępowaniu sygn. akt IX GNc 836/17 Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej dochodzone pozwem kwoty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kwotę 6 087 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania (k. 37 i nast.) .

Odpis nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu i odpisami załączników dołączonych do pozwu został stronie pozwanej doręczony w dniu 17 stycznia 2018 r. (k. 39) . Strona pozwana w ustawowym terminie wniosła pismo procesowe zawierające sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając ten nakaz w całości (k. 40 i nast.) . W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu właściwemu ze względu na siedzibę pozwanego oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych . Innych zarzutów co do dochodzonego roszczenia przez stronę powodową strona pozwana nie zgłosiła w powyższym piśmie .

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek strony pozwanej w przedmiocie przekazania sprawy do innego sądu (k. 46) . Postanowienie to wydano mając na względzie , iż wprawdzie zgodnie z przepisem art. 27 § 1 kpc powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania , a powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi nie będącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby (art. 30 kpc) , stosownie jednak do przepisu art. 31 kpc powództwo w sprawach objętych przepisami oddziału , w którym się on znalazł wytoczyć można bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd oznaczony w przepisach zawartych w tym dziale . Właściwość przemienna polega zatem na tym, że miejscowo właściwy w określonej kategorii spraw jest zarówno sąd właściwości ogólnej, jak i sąd (lub sądy) określony w przepisach art. 32-37 kpc , a wybór sądu, przed który ma być wytoczone powództwo pozostawiony jest powodowi. Powód, wytaczając powództwo przed sąd inny niż wyznaczony miejscem zamieszkania czy siedzibą pozwanego, powinien w pozwie podać okoliczności uzasadniające właściwość sądu według przepisów o właściwości przemiennej (por. Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III , komentarz do art. 31) . Wynika to z przepisu zawartego w art. 187 kpc . Według pkt 2 art. 187 § 1 k.p.c. pozew winien bowiem zawierać przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu. Z wykładni art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. wynika zatem dla wnoszącego pozew obowiązek wskazania okoliczności uzasadniających właściwość sądu, w sytuacji , gdy

właściwość miejscowa sądu wynika zarówno z umowy stron jak i gdy, jak w przedmiotowej sprawie zależy od wyboru powoda. W doktrynie uznaje się, że elementy pozwu określone w art. 187 §1 k.p.c. mają charakter obligatoryjny (Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, 1.1, pod red. K. Piaseckiego, W-Wa 1999, s. 675), co oznacza, że w razie potrzeby, tak jak w przedmiotowej sprawie, koniecznym jest przytoczenie okoliczności uzasadniających również właściwość sądu. Potrzeba ta może wynikać jak wskazano powyżej, z umowy prorogacyjnej lub z zastosowania przepisów określających właściwość przemienna sądu. W powołanej uchwale Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że wprowadzenie elementu pozwu określony w art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. in fine nie musi stanowić wyodrębnionej jednostki redakcyjnej, jednakże winien znajdować się w pozwie i wynikać z jego treści.

Zgodnie nadto z przepisem art. 454 § 1 kc, na który to przepis powołała się strona powodowa w uzasadnieniu pozwu, jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w miejscu, gdzie w chwili powstania zobowiązania dłużnik miał zamieszkanie lub siedzibę. Jednakże świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia. Jeżeli zobowiązanie ma związek z przedsiębiorstwem dłużnika lub wierzyciela, o miejscu spełnienia świadczenia rozstrzyga siedziba przedsiębiorstwa (§ 2 kc). Stosownie jednak do przepisu art. 34 kpc powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jako też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy wytoczyć można przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Przepis ten zatem określa właściwość dla spraw wynikających z zobowiązań umownych. Powyższe oznacza zatem, że w przypadku gdy wierzyciel dochodzi swoich roszczeń z tytułu wykonania umowy, jak ma to miejsce w niniejszym przypadku o właściwości miejscowej sądu rozstrzyga miejsce, gdzie ma być spełnione świadczenie związane z zapłatą ceny. Stosownie nadto do przepisu art. 46 § 1 kpc właściwość sądu strony mogą określić również w umowie i umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, jeżeli strony nie postanowiły inaczej. Strony nie mogą jedynie zmieniać właściwości wyłącznej (§ 2 art. 46 kpc). Strona pozwana nie wykazała zaś, że w drodze umowy ze stroną powodową została wyłączona właściwość ogólna miejscowa sądu albo też by właściwość Sądu I instancji nie uzasadniały powołane w uzasadnieniu pozwu przepisy określające właściwość przemienną.

Strona powodowa w pozwie powołała się wprowadzić na siedzibę banku prowadzącego rachunek strony powodowej, jednakże nie wykazała przy tym, że strony w tym zakresie faktycznie uzgodniły, że siedziba ta będzie wiążąca dla stron przy określaniu właściwości miejscowej sądu. Umowa w niniejszym przypadku miała być jednak wykonana w miejscu siedziby powoda, a ta znajduje się w S. (podobnie zresztą jak siedziba banku, który prowadzi rachunek strony powodowej), a tym samym właściwy jest tu Sąd Okręgowy w Lublinie.

W piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2018 r. (k. 56) strona powodowa podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Strona powodowa podtrzymała również swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie na terminie rozprawy w dniu 3 sierpnia 2018 r. (k. 78 i nast.).

Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy rozpoznając przedmiotową sprawę ustalił i zważył co następuje:

Strony niniejszego postępowania są podmiotami gospodarczymi. Powód prowadzi działalność gospodarczą jako osoba prawna – spółka prawa handlowego wpisana do KRS pod numerem (...) (wydruk z KRS k. 7 i 7 v oraz 29, 29 v). Strona pozwana działała również jako spółka prawach handlowego wpisana do KRS pod numerem (...) (wydruk z KRS - k. 8 i nast., 32 i nast., k. 41 i nast.). W ramach prowadzonej przez strony niniejszego postępowania działalności gospodarczej strony te pozostawały w stosunkach handlowych (okoliczność bezsporna między stronami). W ramach współpracy stron pozwany nabywał od powoda towary znajdujące się w ofercie handlowej strony powodowej – wyroby stalowe. Pierwsza z faktur VAT objętych niniejszym pozwem nr (S) FS- (...) została wystawiona w dniu 4 sierpnia 2017 r. z tytułu sprzedaży dokonanej w dniu 3 sierpnia 2017 r. (k. 16). Faktura została wystawiona na kwotę 94 821, 73 zł. z terminem płatności przypadającym na dzień 18 września 2017 r. w formie przelewu. Faktura wskazuje na dokument, który miał stanowić jej załącznik. Faktura zawiera odciski pieczęci firmowych stron niniejszego postępowania oraz

nieczytelne podpisy .W tym samym dniu strona powodowa wystawiła kolejną fakturę VAT nr (S) FS- (...) z tytułu sprzedaży dokonanej również w dniu 3 sierpnia 2017 r.(k. 17) . Faktura została wystawiona na kwotę 29 629,87 zł. z terminem płatności przypadającym na dzień 18 września 2017 r. w formie przelewu . Faktura wskazuje na dokument , który miał stanowić jej załącznik . Faktura zawiera odciski pieczęci firmowych stron niniejszego postępowania oraz nieczytelne podpisy . Faktura zawiera również zapis powołujący się na art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o VAT w zakresie rozliczenia podatku przez nabywcę . W dniu 24 sierpnia 2017 r. strona powodowa wystawiła kolejne faktury VAT nr (S) FS- (...) i nr (S) FS- (...) z tytułu sprzedaży dokonanej również w dniu 21 i 18 sierpnia 2017 r.(k. 18 i 19) . Faktury zostały wystawione odpowiednio na kwotę 19 431 zł. oraz 52 569, 33 z terminem płatności przypadającym na dzień 10 października 2017 r. w formie przelewu . Faktury wskazują na dokument WZ , który miał stanowić ich załącznik . Faktury zawierają odciski pieczęci firmowych stron niniejszego postępowania oraz nieczytelne podpisy . Faktura nr (S) FS- (...) zawiera również zapis powołujący się na art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o VAT w zakresie rozliczenia podatku przez nabywcę . Dowody WZ zostały dołączone do pozwu i znajdują się na k. 20 i nast.

W dniu 10 stycznia 2017 r. strona powodowa wystawiła na stronę pozwaną notę odsetkową nr 17/35 na kwotę 635,42 zł. z tytułu skapitalizowanych odsetek naliczonych od nieterminowych płatności dokonanych przez tę spółkę z tytułu należności objętych dwoma fakturami wskazanymi w nocie (k. 12 , dowód doręczenia k. 13) . W dniu 20 kwietnia 2017 r. strona powodowa wystawiła na stronę pozwaną kolejną notę odsetkową nr 17/72 na kwotę 477,77 zł. z tytułu skapitalizowanych odsetek naliczonych od nieterminowych płatności dokonanych przez tę spółkę z tytułu należności objętych tym razem trzema fakturami wskazanymi w nocie (k. 14 , dowód doręczenia k. 15) .

Strona pozwana jak wskazano powyżej z tytułu wystawienia wskazanych wcześniej dokumentów nie zgłosiła żadnego zarzutu .

Pismem z dnia 15 listopada 2017 r. strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty należności objętych fakturami dołączonymi do pozwu oraz z tytułu not odsetkowych wskazanych powyżej (k. 10 , dowód doręczenia k. 11) .

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów dołączonych przez stronę powodową do pozwu oraz do pisma procesowego z dnia 22 lutego 2018 r . Sąd Okręgowy mając na względzie cały materiał dowodowy uznał przedmiotowe dokumenty złożone do akt przez stronę powodową za dowody wiarygodne . Dowody w postaci dokumentów złożone do akt przez stronę powodowa nie były w ogóle zresztą podważane przez stronę pozwaną , jak też strona pozwana nie kwestionowała ich prawdziwości , czy też wiarygodności , a w żadnym zakresie nie odmawiała im w niniejszej sprawie mocy dowodowej . Warto tu także wskazać ,że strona pozwana nie wykazała , aby podjęła jakies działania podważające zasadność wystawienia tych dokumentów niezwłocznie po tym , gdy otrzymała przedmiotowe faktury , czy też samo wezwanie do zapłaty . Skoro zatem sama pozwana nie podważała walorów dowodowych tych dokumentów , to również Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do podważenia ich mocy dowodowej z urzędu .

Do zawarcia umów pomiędzy stronami w ocenie Sądu Okręgowego doszło poprzez fakty dokonanie tj. przez zamówienie towarów oraz poprzez wydanie zakupionego towaru. Umowy , które zawarły strony w powyższy sposób miały charakter umowy kupna sprzedaży . W ocenie Sądu Okręgowego zawarcie tych umów znajdowało następnie potwierdzenie właśnie w wystawianych dokumentach księgowych jakimi są faktury VAT . Stosownie zaś do treści art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego powódka wywiązała się z obowiązków sprzedawcy - wydała wymienione w fakturach towary stronie pozwanej , jako kupującemu przenosząc jednocześnie na nią ich własność. Wykonania umów w tym zakresie przez stronę powodową strona pozwana zresztą w ogóle nie kwestionowała . Strona pozwana w powyższym zakresie nie przedstawiła także żadnych dowodów podważających to ustalenie Sądu Okręgowego , jak też nie wykazała w żaden sposób ,że sama również wykonała ciężące na niej obowiązki wynikające z umów zawartych ze stroną powodową . Należy tu także wskazać ,że reguła dotycząca ciężaru dowodu (art.6 k.c.) nie może być rozumiana w ten sposób , że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, ciężar dowodu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających, jej zdaniem, oddalenie powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.04.1982r.,

I CR 79/82, wyrok z 17.12.1996r., I CR 45/96). Pozwana natomiast nie przedłożyła kontrdowodów, które podważałyby wiarygodność dowodów przedstawionych przez stronę powodową i które by świadczyły, że dokonała zapłaty całej należności dochodzonej pozwem i by uczyniła to jeszcze przed wytoczeniem powództwa .

W tym miejscu należy również wskazać, że na stronach niniejszego postępowania będących profesjonalistami w obrocie gospodarczym - tak stronie powodowej jak i pozwanym - ciążył obowiązek terminowego zgłoszenia wszelkich wniosków dowodowych stanowiący wyraz dbałości o swoje interesy . Należy tu także wskazać, że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Samo twierdzenie strony postępowania nie jest natomiast dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r. , I PKN 660/00 , Wokanda 2002/7-8/ 44). Sąd nie ma natomiast obowiązku działania w zastępstwie strony i dopuszczenia dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę , czy też przez jej pełnomocnika procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2000 r. , (...) 661/00 , LEX nr 52781 , postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r. , II CKN 1322/00 , LEX nr 51967 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r. , III CKN 567/98 , LEX nr 52772 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r. , II UKN 182/98 , OSNP 1999/17/556 , wyrok z dnia 9 lipca 1998 r. , II CKN 657/ 97 , LEX nr 50630 , wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r. , III CKN 384/ 98 , Biul.SN 1998/11/ 14 , wyrok z dnia 25 marca 1998 r. , CKN 656/97 , OSNC 1998/12/208). Regulacja ta dotyczy wszelkich okoliczności faktycznych, wyjąwszy te, które są powszechnie znane (art. 228 §1 k.p.c.), znane sądowi z urzędu (art. 228 §2 k.p.c.), przyznane przez stronę przeciwną w sposób wyraźny (art. 229 k.p.c.) lub dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a także tych, które można wyprowadzić w drodze wnioskowania z innych, udowodnionych już faktów (art. 231 k.p.c.).

W tym zatem zakresie , jak wskazano powyżej Sąd Okręgowy faktury dołączone do pozwu obdarzył wiarą. To samo dotyczy także pozostałych dowodów dołączonych do akt przez stronę powodową , co do których strona pozwana nie zgłosiła żadnych zarzutów co do ich wiarygodności , prawdziwości oraz co do ich mocy dowodowej . Należy tu także wskazać, że chociaż faktura podobnie jak nota księgowa stanowi jedynie dokument księgowy , rozliczeniowy i nie stanowi ona umowy jako takiej , dokumentu określającego warunki umowy wiążące jej strony i mającego w tym zakresie pierwszeństwo przed dokonanymi wcześniej między stronami umowy uzgodnieniami jej warunków jeżeli takowe w ogóle miały miejsce (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lutego 1993 r. , I ACr 2/93 , OSA 1993/6/35 wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 stycznia 1993 r. , I ACr 12/93, OSA 1993/6/42) , to może ona stanowić i stanowi jeden z dowodów świadczących o zawarciu takiej umowy między stronami i jej warunkach , jak też o jej wykonaniu .

Z tytułu zawartych umów strona pozwana przed zamknięciem rozprawy nie zgłaszała żadnych zarzutów , w tym w zakresie pierwotnego istnienia między stronami innych uzgodnień w zakresie warunków tych umowy niż te , do których odnosiły się zapisy zawarte w spornych fakturach . Strona pozwana nie twierdziła też, że strony dokonały innych uzgodnień w tym w zakresie terminów płatności ceny za odebrane towary niż czyniły to przedmiotowe faktury czy te noty księgowe .

Stosownie natomiast do przepisu art. 488 § 1 kc świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych (świadczenia wzajemne) powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. Tak więc termin płatności oznaczony w przedmiotowych fakturach - a z materiału dowodowego co należy jeszcze raz podkreślić - nie wynika , aby faktury w tej części czyniły odstępstwo od wcześniejszych innych uzgodnień stron w tym zakresie – nie odbiega na niekorzyść strony pozwanej , a wręcz przeciwnie mając na względzie zapis art. 488 kc jest on korzystniejszy dla strony pozwanej , niż przyjęcie obowiązku jednoczesnego spełnienia świadczenia wraz ze spełnieniem świadczenia wzajemnego strony powodowej . Jeżeli zatem strony w umowie wzajemnej nie ustalą terminu spełnienia świadczenia wzajemnego, w tym również terminu płatności ceny – wówczas nie znajdzie także zastosowania art. 455 k.c., lecz właśnie przepis art. 488 § 1 k.c. statuujący zasadę równoczesności spełniania świadczeń wzajemnych. Jeśli mamy więc do czynienia z umowami wzajemnymi – nie można mówić o zobowiązaniach bezterminowych (zob. J.P. Naworski,

Glosa do wyroku SN z dnia 15 listopada 1989 r., III CRN 354/89, OSP 1991, z. 7-8, poz. 187). W sytuacji zatem, gdy strony nie oznaczyły np. w umowie sprzedaży innego terminu zapłaty ceny, to wobec obowiązywania zasady równoczesności świadczeń – roszczenie o uiszczenie ceny staje się wymagalne z chwilą spełnienia przez sprzedawcę świadczenia niepieniężnego (wyrok SN z dnia 2 września 1993 r., II CRN 84/93, OSNCP 1994, nr 7-8, poz. 158, Wokanda 1994, nr 2, s. 4; uchwała SN z dnia 18 listopada 1994 r., III CZP 144/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 47, Wokanda 1995, nr 1, s. 5, Orzecznictwo Sądów w sprawach Gospodarczych 1994, nr 9, poz. 161). Przepis art. 488 kc w niniejszym przypadku wyłącza zatem stosownie przepisu art. 455 kc. Nawet jednakże gdyby tak nie było, to i tak stosownie do tego ostatniego przepisu, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Gdy zatem wystawca faktury umieszczając na niej termin zapłaty i doręczając ją dłużnikowi to również skutecznie wzywa tegoż do zapłaty świadczenia wzajemnego. I chociaż nie oznacza to, że roszczenie w ogóle istnieje, czy też, że jest ono zasadne to i tak nie ulega wątpliwości, że faktura taka stanowi wezwanie do zapłaty. Przepisanie fakturze charakteru wezwania do zapłaty dotyczy natomiast tej sfery stosunku cywilnoprawnego, jakim jest wymagalność i termin zapłaty roszczenia. Faktura jest bowiem skutkiem zawarcia i wykonania umowy sprzedaży, a nie odwrotnie. Strona pozwana nie wykazała natomiast jak wskazano powyżej, że strona powodowa nie wykonała należycie swoich obowiązków wynikających z zawartych przez strony umów.

Mając powyższe na względzie oraz przywołane powyżej przepisy Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki całą pozostałą do zapłaty kwotę dochodzoną pozwem z tytułu należności głównej.

Przedmiotem żądania pozwu było także roszczenie strony powodowej o zasądzenie odsetek od powyższych należności składających się na należność główną jak również odsetek jak również odsetek od odsetek skapitalizowanych przez stronę powodową. Zgodnie natomiast z przepisami art. 359 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Przepis ten statuuje zatem zasadę, że obowiązek zapłaty odsetek musi mieć podstawę bądź w czynności prawnej (z reguły w umowie), bądź w ustawie, bądź też w orzeczeniu sądu lub w decyzji innego właściwego organu. (J. Gudowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Księga trzecia, Lexis Nexis 2013). Kodeks cywilny nie określa również pojęcia odsetek. W literaturze najczęściej rozumie się przez nie wynagrodzenie za korzystanie z cudzych pieniędzy (albo też innych zamiennych rzeczy ruchomych) lub za obracanie własnymi pieniędzmi w cudzym interesie. Są to odsetki zwykle, mające charakter kredytowy. Od tego rodzaju odsetek należy odróżnić odsetki za opóźnienie w wykonaniu zobowiązania pieniężnego (art. 481 § 1), które można traktować jako quasi-odszkodowanie, odszkodowanie ryczałtowe czy też swoistą represję cywilną. Suma odsetek zależy od wysokości stopy procentowej, wielkości długu głównego oraz czasu trwania tego długu lub czasu opóźnienia w jego uregulowaniu. Jeżeli obowiązek płacenia odsetek nie wynika z czynności prawnej, należą się one wierzycielowi wtedy, gdy przewiduje to przepis ustawy. W kodeksie przepisem takim jest m.in. art. 481 § 1 k.c. Z powyższego wynika zatem, że przepisy art. 481 § 1 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminowi płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiszczyć je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 kc i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Wierzyciel więc, dochodząc odsetek na podstawie art. 481 kc, nie musi wykazywać swej szkody. (J. Gudowski, op.cit.). Zgodnie bowiem z przepisem art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie była następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 kc). W aktualnym brzmieniu tego przepisu począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. są to odsetki ustawowe za opóźnienie.

Stosownie jednak do zapisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. tj. z dnia 10 maja 2016 r. (Dz. U z roku 2016 poz. 684) jej przepisy stosuje się między innymi do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (art. 2 pkt 1 i 2). Zgodnie zaś z jej zapisem z art. 4 użyte w ustawie określenie transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie

usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Przepisy tej ustawy w jej aktualnym brzemieniu w art. 4a stanowią nadto wprost, że do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny. O odsetkach dochodzonych przez stronę powodową Sąd Okręgowy orzekł jednakże zgodnie z żądaniem pozwu mając na względzie, że ich wysokość jest niższa niż wysokość odsetek wynikających z przywołanej powyżej ustawy.

O odsetkach od zaległych odsetek, które były również przedmiotem żądania pozwu orzeczono natomiast mając na względzie przepis art. 482 § 1 kc zasądzając je od daty wytoczenia powództwa. Stosownie bowiem do tego przepisu od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy.

Należy także wskazać, że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne nawet wtedy, gdy kwestionuje jego istnienie albo jego zasadność (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 r., I ACr 592/95, OSA 1996/10/48). Strona pozwana co należy tu jeszcze raz podkreślić nie kwestionowała w przypadku przedmiotowych faktur oraz not odsetkowych terminów płatności poszczególnych należności z nich wynikających oraz nie twierdziła, że płatności należności objęte poszczególnymi fakturami (w tym fakturami objętymi notami) przypadały na inny dzień, niż ten na który wskazały faktury czy noty i sama strona powodowa.

Stosownie do przepisu art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem lub radcą prawnym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego (§ 2 art. 98 kpc). Do niezbędnych zaś kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3 art. 98 kpc).

Sąd Okręgowy pełnomocnikowi powoda przyznał koszty wynagrodzenia w wysokości stawki podstawowej, jako stawki minimalnej wysokości tego wynagrodzenia. Rozpoznając kwestię kosztów, Sąd Okręgowy przy określeniu ich wysokości miał na uwadze treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 z późn. zm.) obowiązującego w dacie wytoczenia powództwa. Na koszty zasądzone na rzecz strony powodowej składała się także opłata od pozwu oraz opłata skarbową od udzielonego przez stronę powodową pełnomocnictwa jej pełnomocnikowi procesowemu.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku.